

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobce: **České radiokomunikace, a. s.**, se sídlem Skokanská 2117/1, Praha 6, IČ 247 38 875, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2012, čj. 2382/500/12; 99270/ENV/12

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 20. 11. 2012, čj. 2382/500/12;99270/ENV/12 a rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 25. 5. 2012, čj. ČIŽP/41/OOO/SR01/1105506.005/12/PMU, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3.600 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí České inspekce životního prostředí (dále jen inspekce) ze dne 25. 5. 2012, čj. ČIŽP/41/OOO/SR01/1105506.005/12/PMU, a toto rozhodnutí potvrzeno. Tímto rozhodnutím inspekce byla žalobci ve výroku I uložena pokuta ve výši 150.000 Kč za správní delikt podle § 40 odst. 9 písm. a) zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o ochraně ovzduší), kterého se měl žalobce dopustit tím, že jako provozovatel hasicího zařízení s náplní regulované látky nezajistil prostřednictvím certifikované osoby v roce 2009 a 2010 kontrolu těchto zařízení, čímž porušil povinnost stanovenou v § 26 odst. 1 písm. b) zákona o ovzduší o ochraně ovzduší. Výrokem II byla žalobci uložena pokuta ve výši 100.000 Kč za správní delikt podle § 40 odst. 9 písm. a) zákona o ochraně ovzduší, kterého se měl žalobce dopustit tím, že jako provozovatel hasicího zařízení s náplní regulované látky nevedl v roce 2009 a 2010 evidenční knihy těchto zařízení, čímž měl porušit povinnost stanovenou v § 26 odst. 4 zákona o ochraně ovzduší a ve výroku

III byla žalobci uložena povinnost nahradit náklady správního řízení paušální částkou ve výši 1.000 Kč.

Žalobce především namítá, že nebyl provozovatelem příslušného zařízení. Podle § 23 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně ovzduší se provozovatelem rozumí osoba zajišťující technický provoz zařízení, které obsahuje chlorované skleníkové plyny nebo jiné regulované látky, a teprve není-li takové osoby, za provozovatele je považován vlastník zařízení. Žalobce již v průběhu správního řízení argumentoval tím, že jako subjekt, který není provozovatelem hasicího zařízení, se nemohl dopustit porušení zákona. Provozovatelem hasicího zařízení byla společnost PZB-LEŇO stabil s. r. o. S uvedenou společností žalobce dne 2. 11. 2002 uzavřel smlouvu, v níž se společnost zavázala provádět na hasicím zařízení žalobce technické činnosti jako je revize, údržba, servis a opravy. Zákonodárce evidentně vycházel z toho, že může nastat situace, že vlastník zařízení, které s ohledem na svou povahu vyžaduje potřebné odborné a technické znalosti, svěří péči o toto zařízení osobě specializované na tento druh činnosti. Tato osoba, disponující potřebnými znalostmi, pak má zajistit veškeré činnosti související s provozem zařízení, včetně plnění povinností vyžadovaných právní úpravou. Pokud žalovaný argumentuje článkem II písm. a) příslušné smlouvy, ve kterém je uvedeno, že společnost PZB-LEŇO stabil s. r. o. bude provádět poradenskou a konzultační činnost, z čehož vyvozuje odpovědnost žalobce jako provozovatele, pak ignoruje fakt, že smlouva rovněž upravuje zajišťování dalších činností, jako jsou právě revize, servis a opravy, jak je uvedeno v článku II písm. b) příslušné smlouvy, což jsou všechny činnosti, které zajišťují právě provoz zařízení. Jaké jiné činnosti by měl provozovatel hasicího systému zajišťovat, však není žalobci zřejmé a žalovaný to rovněž neuvádí. Ze samotného smluvního ujednání nelze ani vyvodit, že by se školení a přezkoušení pracovníků obsluhy a údržby mělo týkat právě žalobce. Vzhledem ke komplexnosti poskytovaných služeb dle smlouvy je jasné, že žalobce chtěl smluvně pokrýt všechny činnosti spojené s provozem zařízení, proto do smlouvy zahrnul mimo jiné i služby poradenské a konzultační. Toto ujednání mu ale nemůže být kladeno k tíži. Vyplývá-li dále navíc ze smlouvy, že servis (údržbu) a opravy zařízení provádí společnost PZB-LEŇO stabil s. r. o., musí být logicky osoby provádějící obsluhu a údržbu zařízení právě její zaměstnanci či osoby jí pověřené, a proto také bylo sjednáno telefonické přivolání těchto osob, protože vlastní zaměstnance k těmto činnostem žalobce nevyužíval. Proto tyto své zaměstnance je samozřejmě také společnost povinna zajistit potřebná školení. Rovněž není možno souhlasit s názorem žalovaného, že příslušná smlouva neodkazuje přímo na zákon o ochraně ovzduší, neboť zákon takovou podmínku neuvádí. Pokud tedy společnost PZB-LEŇO stabil s. r. o. prováděla činnosti odpovídající zajištění technického provozu zařízení, což je dle přesvědčení žalobce nepochybné, je osobou odpovídající dikci zákona a tudíž provozovatelem.

Žalobce dále setrval na svém tvrzení, že s ohledem na platnou legislativu nebylo možné v době roku 2009 vyžadovat kontrolu těsnosti hasicího zařízení certifikovanými osobami, neboť teprve od dubna 2010 bylo možné získat příslušné osvědčení. Současně žalobce namítá, že výše uložené pokuty dostatečně nezohledňuje závažnost porušení zákona a okolností, které k němu vedly, a dále, že uložená pokuta je v obou případech nepřiměřeně vysoká.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že smlouva, kterou žalobce uzavřel se společností PZB-LEŇO stabil s. r. o., se týká pouze provádění každoročních revizí zařízení hasicího zařízení v provozovně žalobce a ve lhůtě stanovené vyhláškou o požární prevenci. Smlouva naopak neobsahuje provádění kontrol, které se týkají legislativy o ochraně ovzduší

včetně ochrany ozonoféry. V části II smlouvy je mimo jiné uvedeno, že společnost měla na písemnou výzvu provádět poradenské a konzultační činnosti, školení a přezkoušení pracovníků obsluhy a údržby, z čehož jednoznačně vyplývá, že technický provoz zařízení zajišťovali právě pracovníci obsluhy a údržby žalobce.

Ze správního spisu v této věci vyplývá, že dne 7. 4. 2011 byla provedena kontrola dodržování předpisů na úseku ochrany ovzduší v provozovně žalobce na Žižkovském vysílači. Při této kontrole bylo zjištěno, že v provozovně jsou užívány halonové instalace s náplní halonu 1301 používaného jako hasivo stabilního hasicího zařízení, které slouží k ochraně prvků speciální telekomunikační technologie. Bylo zjištěno, že do konce roku 2010 prováděla údržbu všech halonových instalací firma PZB - LEŇO stabil s. r. o. O těchto kontrolách jsou vedeny záznamy, evidenční knihy nebyly vedeny. Na základě zjištění při této kontrole inspekce opatřením ze dne 29. 3. 2012 zahájila řízení o správních deliktech a dne 25. 5. 2012 vydala rozhodnutí značky ČIŽP/41/OOO/SR01/1105506.005/12 PMU, kterým byla žalobci uložena pokuta za správní delikty ve výši 150.000 Kč a 100.000 Kč, jak bylo uvedeno shora. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které obsahově koresponduje s později uplatněnými žalobními námitkami. O odvolání rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 7. 11. 2012, č. j. 1661/500/12; 69067/ENV/12 tak, že odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí inspekce potvrdil.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Soud dospěl k závěru, že žalobce nemůže odpovídat za správní delikt, neboť nebyl provozovatelem předmětných zařízení.

Podle § 23 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně ovzduší se rozumí *provozovatelem fyzická nebo právnická osoba zajišťující technický provoz zařízení, které obsahuje fluorované skleníkové plyny nebo regulované látky; není-li taková osoba, považuje se za provozovatele vlastník zařízení.*

Zákon tedy jednoznačně vychází z toho, že vlastník a provozovatel zařízení mohou být dvě různé osoby. Zákonná konstrukce jednoznačně vychází z toho, že primárně se má zkoumat otázka, kdo zajišťuje technický provoz zařízení. Teprve není-li takové osoby, pak se (podpůrně) za provozovatele zařízení považuje jeho vlastník. V tomto směru i soud shledává jako nejdůležitější důkaz smlouvu, kterou žalobce uzavřel se společností PZB LEŇO stabil s. r. o. K tomu je třeba úvodem poznamenat, že správní orgány nikdy netvrdily, že by se jednalo o smlouvu uzavřenou ze strany žalobce účelově, v úmyslu vyhnout se zákonné odpovědnosti, popř. obejít zákon.

Podle čl. II je předmětem smlouvy „*provádění technické činnosti*“ na předmětném zařízení, a to na písemnou výzvu „*provádění pravidelných periodických revizí stabilního hasicího zařízení dle platné vyhlášky č. 246/2001 Sb.*“, „*provádění poradenské a konzultační činnosti, školení a přezkoušení pracovníků obsluhy a údržby*“, a na telefonickou výzvu „*provádění servisu a oprav stabilního hasicího zařízení a mimořádného stavu stabilního hasicího zařízení*“.

Soud musí souhlasit s žalobcem v tom, že činnosti, k nimž se společnost PZB LEŇO stabil s. r. o. smlouvou zavázala, zahrnují všechny činnosti, které je možno označit za „zajištění technického provozu zařízení“. Je třeba si uvědomit, že předmětem posouzení tu je hasicí zařízení, tedy zařízení, které je v činnosti jen zcela výjimečně a u něhož tedy nelze v běžném slova smyslu říci, že by jej žalobce provozoval nebo užíval. Žalobcovi zaměstnanci hasicí zařízení nijak neobsluhují a nijak s ním nemanipulují. Správní orgány v průběhu správního řízení ostatně nespecifikovaly, v čem by mělo spočívat provozování předmětných zařízení ze strany žalobce, tj. jaké konkrétní činnosti žalobce konal, které by bylo možno označit za „zajišťování technického provozu zařízení“.

Soud v této souvislosti poukazuje také na odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí, kde je v poslední větě druhého odstavce odshora na str. 6 uvedeno, že žalobce „*si tedy jako provozovatel zřízení obsahujícího regulovanou látku touto smlouvou pouze zajistil technický provoz tohoto zařízení*“. Pokud tedy i inspekce obsah smlouvy vyhodnotila tak, že jejím předmětem je zajištění technického provozu zařízení, pak tím potvrzuje, že společnost PZB LEŇO stabil s. r. o. byla ve smyslu § 23 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně ovzduší provozovatelem tohoto zařízení.

Nelze přijmout argumentaci žalovaného, že společnosti PZL LEŇO stabil s. r. o. se zavázala jen k provádění revizí dle vyhlášky č. 246/2001 Sb., tedy vyhlášky vydané k provedení zákona o požární ochraně, nikoli již k revizím dle zákona o ochraně ovzduší. Ze smlouvy totiž jednoznačně plyne, že se tato společnost zavázala k „provádění technické činnosti“ na zařízení, čímž se jednoznačně dostává do pozice provozovatele. Jde přitom o právnickou osobu, která má živnostenské oprávnění mj. pro „*montáž, revize a opravy protipožárních zařízení*“ a „*výrobu, montáž, opravy a revize stabilních hasicích zařízení*“. Za této situace si musela nepochybně být vědoma toho, že v případě stabilního hasicího zařízení obsahujícího halonové plyny je zapotřebí plnit nejen povinnosti na úseku požární ochrany, ale také na úseku ochrany ozonové vrstvy Země. Z obsahu správního spisu kromě toho plyne, že předmětná společnost tyto činnosti ve skutečnosti také prováděla (avšak bez příslušného certifikátu opravňujícího k provádění těchto činností). Faktický stav tedy byl takový, že společnost PZB LEŇO stabil s. r. o. se chovala jako skutečný provozovatel zařízení.

Zákonná konstrukce obsažená v § 23 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně ovzduší je založena na předpokladu, že v případě provozování zařízení obsahujících regulované látky je zapotřebí mít zvláštní odborné schopnosti a že tedy vlastník může pro účely splnění těchto povinností uzavřít smlouvu s osobou disponující těmito potřebnými odbornými a technickými schopnostmi a znalostmi. U takové osoby pak lze předpokládat, že je schopna identifikovat všechny právní povinnosti, jejichž splnění je nutné zajistit a jejich splnění také zajistí. Takováto odborná osoba proto pak sama také nese i delikt ní následky vyplývající z toho, že svým povinnostem nedostojí.

Jinak by pravděpodobně bylo možno posoudit situaci, pokud by vlastník zařízení uzavřel podobnou smlouvu jen „naoko“ s úmyslem vyhnout se své odpovědnosti za dodržování právních předpisů na úseku ochrany ozonové vrstvy Země, tedy zjednodušeně řečeno, pokud by smlouvu uzavřel s „bílým koněm“. Nic takového ovšem správní orgány v projednávaném případě netvrdily a zjištěné skutečnosti vyplývající ze správního spisu tomu ani nijak nenásvědčují.

Soud tedy dospěl k závěru, že žalobce nebyl provozovatelem předmětných zařízení a z tohoto důvodu mu za projednávaný správní delikt nemohla být uložena pokuta. Zabývat se za této situace dalšími žalobními námitkami by tak již postrádalo smysl.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že soud dospěl k závěru, že pokuta neměla být žalobci vůbec uložena, zrušil současně i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Žalobce měl se svojí žalobou úspěch a náleží mu proto náhrada důvodně vynaložených a prokázaných nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Tyto náklady spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3.000 Kč a dále hotové výdaje za dva úkony (převzetí věci a podání žaloby) ve výši paušální náhrady po 300 Kč (srov. § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve světle nálezu Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13). Proto soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení ve výši 3.600,- Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 5. března 2015

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Veronika Brunhoferová